

Visie 2030

'Waar gezondheid publieke zorg wordt.
Vergroten van gelijke kansen
en makkelijker maken van gezond leven'.

Mei, 2022

VISIE 2030

Gezondheid is één van de belangrijkste dingen in het leven. In onze regio zetten wij daarom in voor gelijke kansen op gezondheid voor iedere medeburger. Gezondheidswinst staat centraal in ons denken en doen. Hierbij gaan wij uit van één visie, die van [Positieve Gezondheid](#).

Beschermen, bewaken en bevorderen

GGD Limburg-Noord richt zich als onderdeel van Veiligheidsregio op de publieke gezondheid. Binnen de publieke gezondheid maakt de GGD zich sterk om de gezondheid van de inwoners veilig te houden of waar nodig te verbeteren.

De [wet](#) omschrijft publieke gezondheid als: 'gezondheid beschermende en gezondheid bevorderende maatregelen voor de bevolking of specifieke groepen daaruit, waaronder begrepen het voorkómen en het vroegtijdig opsporen van ziekten.

Maximaal bijdragen

Publieke gezondheid richt zich op zaken waar inwoners niet altijd om zullen vragen, maar die wel nodig zijn voor een gezonde en veilige samenleving. De GGD wil hier op de korte en lange termijn zoveel als mogelijk voor betekenen. Deze bijdragen wil de GGD leveren vanuit de benadering van [Positieve Gezondheid](#), samen met regionale en lokale partners. Publieke gezondheid op de juiste schaal georganiseerd (het ene bovenregionaal, het andere regionaal of lokaal en de verbindingen daartussen) en passend bij de lokale behoeften die er zijn. Gezondheid is geen doel op zich, maar een middel om te participeren. Daarmee leggen we ook de verbinding met het sociaal domein. Het bevorderen van participatie is bij uitstek een opgave in het sociaal domein.

Uitdagingen

De publieke gezondheidszorg blijft veranderen. Er duiken nieuwe infectieziekten zoals Corona op. De rol van de inwoner / gemeenschap wordt groter. Ook de ideeën over de zorg en de verantwoordelijkheid van de overheid hierbij verandert. Als GGD kunnen wij ons vinden in die visie Noord-Limburg met betrekking tot vitale gemeenschappen. Deze ontwikkelingen in de samenleving leiden tot nieuwe uitdagingen en mogelijkheden voor de publieke gezondheid.

Urgentie is groot

Daarom is het nu belangrijk om de GGD en andere partijen die werken aan de verbetering van gezondheid en veiligheid, te ondersteunen en te versterken. Een investering in een sterke publieke gezondheid is een investering in de gezondheid van onze inwoners en vitale gemeenschappen. Het voorkomt dat gezondheidsverschillen in Limburg-Noord toenemen. En het zorgt dat we goed voorbereid zijn op gezondheids crises in de toekomst. Zo kunnen de inwoners van Limburg-Noord optimaal profiteren van de waarde van publieke gezondheid. Nu en in de toekomst.

VISIE 2030

Onze droom

Met trots presenteren wij de visie 2030 van GGD Limburg-Noord. Vanuit deze visie geven we concreet richting en inhoud aan zowel het vergroten van gelijke kansen op (positieve) gezondheid en het makkelijker maken van gezond leven. Met deze visie geven we als GGD invulling aan ons gezamenlijke perspectief op de toekomst. We laten zien waar we de komende jaren extra aandacht aan willen besteden. Hiermee spelen we in op maatschappelijke ontwikkelingen. Vol vertrouwen gaan we vanuit deze visie samen bouwen aan de veiligste en gezondste regio Limburg-Noord.

Manifest inspiratie voor visie 2030

De vijftien gemeenten in Limburg-Noord hebben in juni 2021 in samenwerking met GGD Limburg-Noord een [Manifest Preventieve Gezondheid "Naar gelijke kansen op gezondheid"](#) opgesteld dat tot 2030, richting geeft. In dit manifest leggen GGD Limburg-Noord en de 15 regiogemeenten een gezamenlijke ambitie vast op het gebied van preventieve gezondheid. Deze ambitie is gericht op twee belangrijke hoofdpodochten:

1. Het vergroten van gelijke kansen op Positieve Gezondheid

2. Het makkelijker maken van gezond leven

Gezondheidsverschillen nemen toe in onze regio. Niet iedereen heeft dezelfde kansen op een goede ervaren gezondheid. De oorzaken die gezondheidsverschillen veroorzaken zijn zeer complex. De sociaaleconomische situatie waarin mensen verkeren bepaalt voor een belangrijk deel hun gezondheidssituatie.

Mensen met lagere inkomens en een praktische opleiding leven gemiddeld zeven jaar korter. Daarnaast leven ze negentien jaar in minder goed ervaren gezondheid dan mensen met een theoretische opleiding en hoger inkomen. Het [Nederlands Centrum Jeugdgezondheid \(NCJ\)](#) berekende dat één op de dertien kinderen in Nederland opgroeit in armoede. Kortom, de kans op een gezond leven is niet voor iedereen gelijk. We richten ons dus met name op de mensen in kwetsbare situaties waar de meeste gezondheidswinst van het grootste belang is.

VISIE 2030

Deze visie schetst aan de hand van 5 ambities hoe we als GGD Limburg-Noord de komende jaren de gezondheid van de inwoners in onze regio helpen te versterken.

Ambitie 1: Investeren in een nieuwe generatie

Ieder kind heeft vanaf de geboorte recht op een gezonde en veilige start (Kinderrechtenverdrag VN, 1989). Die start vormt de basis voor optimale deelname aan onderwijs, de arbeidsmarkt en participatie in de samenleving. Helaas is niet voor ieder kind een gelijke kans weggelegd.

De eerste jaren van een kind zijn bepalend voor de verdere ontwikkeling, voor de gezondheid op volwassen leeftijd en voor de gezondheid van volgende generaties.

Er wordt steeds meer gevraagd van onze jeugd. We zien de gevolgen daarvan op het maatschappelijk en geestelijk welzijn van de jeugd.

De basistaken van jeugdgezondheidszorg (JGZ) stoppen bij het bereiken van de leeftijd van 18. Dit betekent dat begeleiding van jongeren op dat moment strikt genomen ophoudt. Landelijk wordt er gekeken naar mogelijke uitbreiding leeftijd van JGZ naar 23 of zelf 26 jaar ([Toekomstagenda publieke gezondheid voor de Jeugd](#)).

GGD Limburg-Noord heeft als missie dat ieder kind zo gezond, veilig en kansrijk mogelijk opgroeit. Wij hebben structurele aandacht voor preventie en in het bijzonder voor het bevorderen van een gezonde leefstijl. Vanaf het eerste moment van de zwangerschap, tot 26 jaar.

VISIE 2030

Ambitie 2: Versterken van gezondheidsbescherming

Bedreigingen in de publieke gezondheid zullen er altijd zijn. Niet elke crisis of uitdaging voor de publieke gezondheid is te voorkomen of laat zich voorspellen. Op de juiste manier omgaan met acute situaties die de publieke gezondheid bedreigen is daarom belangrijk. Juist ook om te voorkomen dat de gezondheidsverschillen in de regio verder toenemen.

GGD Limburg-Noord is verantwoordelijk voor het op peil houden van de bescherming tegen gezondheidsrisico's waar inwoners zelf niet of nauwelijks invloed op hebben en mogelijk ook geen weet van hebben.

Ambitie 3: Informatie laten werken voor publieke gezondheid

Nieuwe technologieën bieden kansen. Ook als het gaat om het vergroten van veiligheid en gezondheid. Tegelijkertijd schept dit ook verwachtingen. We moeten als GGD meegaan met de snelheid van de informatiemaatschappij waarbinnen wij werken en tegelijkertijd betrouwbaar blijven.

In onze monitoringstaak kunnen data inzicht bieden in de situatie en laten zien wat er mogelijk is of wat de effecten zijn van bepaalde besluiten. Dit betekent dat we zowel kwantitatief, kwalitatief en procesgericht (beleids)onderzoek doen. Sturen op data creëert maatschappelijke waarde als deze kennis wordt ingezet ter ondersteuning van ons gezamenlijke doel. Van data verzamelen naar data verbinden.

GGD Limburg-Noord zet in op het verkrijgen, verrijken, delen en duiden van data. Daarnaast zet de GGD zich in voor het toepassen van technologische innovaties. Dit alles met behoud van informatieveiligheid.

VISIE 2030

Ambitie 4: Publieke gezondheid en publieke veiligheid vanzelfsprekend verbonden

Gezondheid en veiligheid zijn voor de mens een groot goed. Zij behoren tot de meest basale levensbehoeften. Het zijn dan ook de belangrijkste kerntaken van de overheid, met de grootste uitgavenposten. Het zijn twee verschillende maatschappelijke velden met eigen wetten. De twee velden hebben wel belangrijke raakvlakken waarop publieke organisaties voor gezondheid en veiligheid met elkaar moeten samenwerken. Om de samenhang hiertussen te verzekeren, wordt door lokale besturen de zogenaamde 'Directeur Publieke Gezondheid' (DPG) aangesteld.

Wat publieke gezondheid en publieke veiligheid gemeen hebben, is een verantwoordelijkheid voor de hele samenleving, met tegelijkertijd risicogerichte aandacht voor en aansluiting bij groepen die kwetsbaar zijn, waaronder jeugd. Een belangrijke meerwaarde van de samenwerking tussen publieke gezondheid en veiligheid is meer gezamenlijk zicht krijgen op groepen in kwetsbare omstandigheden.

Sociale veiligheid richt zich op risico's als huiselijk geweld, kindermishandeling, zedenzaken en onnatuurlijke dood. Het hele veld van sociale veiligheid is vanzelfsprekend breder dan uitsluitend deze aspecten van Publieke Gezondheid. Het draait om risico's van criminaliteit en overlast in alle verschijningsvormen. Ook gaat het om risico's binnen de sociale veiligheid die grootschalig optreden vergen. Dit ligt op het raakvlak met zowel fysieke veiligheid als publieke gezondheid. Het omvat risico's als verstoring openbare orde en maatschappelijke onrust, zowel reguliere als opgeschaalde publieke gezondheid.

GGD Limburg-Noord zet zich in op de borging van publieke gezondheid binnen de publieke veiligheid.

VISIE 2030

Ambitie 5: Samenwerken aan een duurzame leefomgeving

De leefomgeving waarin mensen wonen, werken en leven heeft invloed op hun gezondheid. Een gezonde leefomgeving is een leefomgeving die als prettig wordt ervaren, die uitnodigt tot gezond gedrag en beschermt tegen gezondheidsrisico's.

De fysieke leefomgeving is snel aan het veranderen. Woningbouw, klimaatadaptatie en de energietransitie leggen allemaal beslag op de ruimte. De maatschappelijke acceptatie van gezondheidsrisico's neemt af. Denk aan discussies rond 5G, hoogspanning en landbouw. Bovendien groeit het inzicht dat investeren in een gezonde leefomgeving bijdraagt aan het vergroten van gelijke kansen voor iedereen. Met de komst van de Omgevingswet krijgt gezondheid een prominente plek in ruimtelijke ontwikkeling. Maatregelen en de dialoog aangaan met partijen en burgers over de inrichting van de fysieke leefomgeving kunnen zo gezondheid en gezond gedrag positief beïnvloeden. Als deze maatregelen samengaan met maatregelen in het sociale domein kan deze invloed worden versterkt.

Bij het opstellen van lokale en regionale omgevingsvisies en -plannen bevordert de Omgevingswet de integrale besluitvorming en samenhang van alle relevante aspecten (waaronder gezondheid) wanneer deze in een zo vroeg mogelijk stadium en gezamenlijkheid worden betrokken. Samenwerken tussen domeinen als ruimte, verkeer en vervoer, water, natuur, milieu, veiligheid en gezondheid en tussen rijk, provincie en gemeente, en uitvoerende organisaties als de veiligheidsregio, omgevingsdiensten en waterschappen, is daarbij van belang.

GGD Limburg-Noord adviseert gemeenten om samen met haar partners, voor en met inwoners een zo gezond en veilig mogelijk leven, thuis, in de directe woonomgeving, op school, op het werk en in de vrije tijd, te creëren.

VISIE 2030

Tot slot

Zoals ook in het Manifest staat omschreven vraagt het werken aan het versterken van de publieke gezondheid en veiligheid om samenwerking tussen inwoners, gemeenten, GGD, maatschappelijke organisaties en bedrijfsleven.

Als GGD Limburg-Noord blijven we ons sterk maken dat onze inwoners gezond en veilig blijven, of waar nodig dit te verbeteren. Onze inwoners mogen op ons rekenen dat hun gezondheid onze publieke zorg blijft.

mei, 2022

